

Kontrolní závěr z kontrolní akce

16/24

Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Národní bezpečnostní úřad

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2016 pod číslem 16/24. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Národní bezpečnostní úřad.

Kontrolovaná osoba:

Národní bezpečnostní úřad (dále také „NBÚ“).

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v době od srpna 2016 do února 2017.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2013–2015, v případě věcných souvislostí také období předcházející a následující.

Kolegium NKÚ na svém VIII. jednání, které se konalo dne 15. května 2017, **schválilo** usnesením č. 8/VIII/2017 **kontrolní závěr** v tomto znění:

I. Úvod

NBÚ byl zřízen zákonem č. 148/1998 Sb.¹. NBÚ je organizační složkou státu a účetní jednotkou.

Podle zákona č. 412/2005 Sb.² vykonává NBÚ státní správu v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. Podle zákona č. 181/2014 Sb.³ vykonává též státní správu v oblasti kybernetické bezpečnosti a mj. zajišťuje činnost Národního centra kybernetické bezpečnosti.

Národní centrum kybernetické bezpečnosti (dále také „NCKB“) jako součást NBÚ, se sídlem v Brně, vzniklo na základě usnesení vlády č. 781⁴.

Úlohou NCKB je koordinace spolupráce na národní i mezinárodní úrovni při předcházení kybernetickým útokům i při navrhování a přijímání opatření pro řešení incidentů i proti probíhajícím útokům.

NBÚ provádí bezpečnostní řízení o žádostech fyzických osob, vydává osvědčení fyzické osoby a osvědčení fyzické osoby pro cizí moc potvrzující cizí moci vydání osvědčení fyzické osoby, vydává rozhodnutí o nevydání osvědčení, dále prověřuje, zda fyzické osoby, které již jsou držiteli osvědčení, splňují i nadále podmínky pro jeho vydání, vydává rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby a realizuje řadu dalších úkonů s tím spojených. V tabulce č. 1 jsou uvedeny statistické údaje k bezpečnostním řízením o žádostech fyzických osob.

Tabulka č. 1: Přijaté žádosti a ukončená bezpečnostní řízení NBÚ v letech 2013–2015

	Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
2013				
Přijaté žádosti	1 342	3 506	243	5 091
Osvědčení vydáno	1 222	3 191	125	4 538
Osvědčení nevydáno	6	11	2	19
Řízení zastaveno	106	73	7	186
2014				
Přijaté žádosti	2 043	2 827	197	5 067
Osvědčení vydáno	1 445	3 160	235	4 840
Osvědčení nevydáno	9	14	1	24
Řízení zastaveno	60	67	7	134
2015				
Přijaté žádosti	2 887	3 190	159	6 236
Osvědčení vydáno	3 014	2 983	164	6 161
Osvědčení nevydáno	7	6	3	16
Řízení zastaveno	128	86	4	218

Zdroj: zprávy o činnosti NBÚ za roky 2013–2015.

V tabulce č. 2 jsou uvedeny vybrané ekonomické údaje NBÚ za jednotlivé roky kontrolovaného období.

¹ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.

² Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

³ Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti).

⁴ Usnesení vlády České republiky ze dne 19. 10. 2011 č. 781, o ustavení Národního bezpečnostního úřadu gestorem problematiky kybernetické bezpečnosti a zároveň národní autoritou pro tuto oblast.

Tabulka č. 2: Vybrané ekonomické údaje NBÚ (v Kč)

	2013	2014	2015
Příjmy NBÚ	715 821	7 585 774	30 544 184
Výdaje NBÚ	295 754 732	336 908 627	310 410 618
- z toho výdaje NCKB	55 681 044	93 858 532	56 420 766
Náklady NBÚ	285 098 191	332 161 686	325 936 757
Výnosy NBÚ	637 403	3 093 591	1 270 922
Aktiva NBÚ	887 205 450	923 345 988	879 773 979

Zdroj: závěrečné účty NBÚ; účetní závěrky NBÚ ke dni 31. 12. 2013, k 31. 12. 2014 a k 31. 12. 2015.

Významný nárůst příjmů v roce 2015 byl způsoben připsáním finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie na projekt *Realizace technologického centra pro provoz Národního centra kybernetické bezpečnosti*. Realizovaný projekt způsobil rovněž zvýšené výdaje NCKB v roce 2014.

Pozn.: Právní předpisy jsou v tomto kontrolním závěru aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Shrnutí a vyhodnocení výsledků kontroly

Kontrolou NKÚ bylo prověřeno hospodaření NBÚ s peněžními prostředky státu. Ke kontrole byly vybrány finančně nejvýznamnější položky NBÚ v kontrolovaném období, zejména nejvýznamnější výdaje související se zřízením NCKB. Zároveň bylo prověřeno plnění nápravných opatření přijatých NBÚ na základě kontrolní akce NKÚ č. 04/16 z roku 2004. V tabulce č. 3 je uveden kontrolou prověřený objem majetku NBÚ.

Tabulka č. 3: Kontrolovaný objem majetku (v Kč)

Položka	Částka
Technické zhodnocení nemovitého majetku	42 266 104
Nabývání nemovitého majetku	13 376 600
Opravy a udržování majetku	1 752 489
Software	7 501 272
Dopravní prostředky	6 776 753
Výpočetní technika	40 366 058
Pořízený drobný dlouhodobý majetek	9 789 397
Úbytky majetku (syntetický účet 022)	428 103
Celkem	122 256 776

Zdroj: kontrolní protokol NKÚ.

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno:

- **NBÚ v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb.⁵ neúčtoval o stavebních úpravách nemovitého majetku v hodnotě 5 167 812 Kč.** Nesprávným účtováním NBÚ v letech 2013, 2014 a 2015 podhodnotil položku rozvahy *Stavby* a nadhodnotil položku rozvahy *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* minimálně o 5 167 812 Kč. NBÚ tím zároveň v účetních knihách let 2014 až 2016 účtoval odpisy nemovitého majetku v částce o 168 762 Kč nižší, než měl.
- **NBÚ ve třech zadávacích řízeních nepostupoval v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb.⁶ a v jednom případě nedodržel postupy stanovené usnesením vlády ze dne 10. 5. 2010 č. 343⁷ pro používání elektronických tržišť.** Zjištěná pochybení v oblasti zadávání veřejných zakázek neměla významný vliv na výsledky zadávacích řízení.

Kontrolou hospodaření NBÚ s peněžními prostředky a majetkem státu byly na kontrolovaném vzorku zjištěny dílčí nedostatky, které nebyly závažné z hlediska četnosti ani významnosti.

III. Podrobné informace ke skutečnostem zjištěným při kontrole

1. Účtování o stavebních úpravách nemovitého majetku

Dodavatel stavebních úprav objektu NCKB realizoval pro NBÚ stavební práce v celkové hodnotě 29 868 254 Kč. Cenu za dílo uhradil NBÚ dodavateli na základě 14 přijatých faktur, poslední faktura byla dodavatelem vystavena dne 15. 12. 2013 na částku 5 167 812 Kč. NBÚ od dodavatele převzal dokončenou a zkolaudovanou stavbu dne 10. 12. 2013 a dne 31. 12. 2013 předmětnou stavbu zařadil do užívání. Poslední fakturu přijatou od dodavatele v hodnotě 5 167 812 Kč NBÚ ke dni 31. 12. 2013 nepřeučtoval ze syntetického účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* na stranu „*má dáti*“ syntetického účtu 021 – *Stavby*, i když se již jednalo o dlouhodobý hmotný majetek uvedený do stavu způsobilého k užívání. NBÚ tím v roce 2013, 2014 a 2015 podhodnotil položku rozvahy *Stavby* a nadhodnotil položku rozvahy *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* minimálně o 5 167 812 Kč.

NBÚ v důsledku tohoto postupu snížil výši odpisů objektu NCKB za rok 2014 o hodnotu 61 368 Kč, za rok 2015 o hodnotu 61 368 Kč a v roce 2016 o hodnotu 46 026 Kč. V letech 2014 až 2016 NBÚ podhodnotil o tyto částky náklady a zároveň o stejné částky nadhodnotil výsledek hospodaření.

Výše uvedené pochybení NBÚ nezjistil ani při provádění dokladové inventury účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* v letech 2013 až 2015.

V průběhu kontrolní akce NKÚ záúčtoval NBÚ předmětný majetek na příslušný účet a zahájil jeho odpisování ke dni 1. 10. 2016.

⁵ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

⁷ Usnesení vlády České republiky ze dne 10. 5. 2010 č. 343, *k používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při vynakládání finančních prostředků.*

2. Veřejné zakázky

V roce 2012 realizoval NBÚ veřejnou zakázku na zhotovení stavebních úprav objektu NCKB. Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že NBÚ při zadávání této veřejné zakázky nepostupoval v souladu s ustanovením § 81 odst. 4 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb., neboť v oznámení o výběru nejvhodnější nabídky neuvedl poučení o lhůtě pro podání námitek podle ustanovení § 110 odst. 4 a zákazu uzavření smlouvy podle § 82 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb.

V roce 2013 rozšířil NBÚ výše uvedenou veřejnou zakázku o dodatečné stavební práce, které nebyly co do rozsahu obsaženy v původních zadávacích podmínkách. Realizaci těchto dodatečných prací zadal NBÚ formou jednacího řízení bez uveřejnění. Při realizaci jednacího řízení bez uveřejnění NBÚ nepostupoval v souladu s postupem upraveným zákonem č. 137/2006 Sb., neboť uzavřel dodatek ke smlouvě o dílo o 6 dní dříve, než vydal rozhodnutí o výběru nabídky.

Při realizaci veřejné zakázky na rekonstrukci bytové jednotky v Brně, která byla zadána prostřednictvím elektronického tržiště, nepostupoval NBÚ v souladu s ustanovením § 147a odst. 2 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., neboť uzavřenou smlouvu o dílo nezveřejnil na profilu zadavatele do 15 dnů od jejího uzavření, ale až 31 dnů po jejím uzavření.

Při realizaci veřejné zakázky na nákup licencí pro systém zálohování nepostupoval NBÚ v souladu s článkem VI.1 odst. 4 *Pravidel systému používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při pořizování a obměně určených komodit*, neboť nerealizoval tuto veřejnou zakázku otevřenou výzvou poté, co v původně vypsané uzavřené výzvě nebyly podány žádné nabídky.